

3. EDYCJA MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI ETHER – ETERNAL HERITAGE / WIECZNE DZIEDZICTWO

Posted on 27 listopada 2025

Jak sztuczna inteligencja zmienia sposób, w jaki badamy, chronimy i udostępniamy dziedzictwo kulturowe? W jaki sposób przemysły kreatywne mogą włączać się w popularyzację i promocję dziedzictwa? Na te i wiele innych pytań odpowie 3. edycja Międzynarodowej Konferencji ETHER – Eternal Heritage / Wieczne dziedzictwo, która odbędzie się 3-4 grudnia 2025 roku w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w Warszawie. Przez dwa dni eksperci z Polski i z zagranicy będą dyskutować o przyszłości naszej przeszłości w dobie dynamicznie rozwijającej się technologii.

Międzynarodowa konferencja ETHER – Eternal Heritage / Wieczne Dziedzictwo ma na celu integrację środowisk naukowych, archeologów, architektów, historyków sztuki, konserwatorów, muzealników oraz szeroko rozumianych sektorów kreatywnych, a także stworzenie fundamentów dla międzynarodowego systemu współpracy, wymiany doświadczeń, potrzeb oraz wzajemnego wykorzystywania swoich zasobów. Obecnie, współpraca ta ma ogromne znaczenie w kontekście wykorzystania technologii w digitalizacji zabytków, a więc również ochrony ich substancji i możliwości ich upowszechniania. Potencjał drzemie również w popularyzacji dziedzictwa kulturowego za pomocą przemysłu kreatywnego – m.in. filmów, gier czy wzornictwa przemysłowego.

O konferencji

Konferencja stanowi kontynuację działań zapoczątkowanych w 2023 roku. Dwie pierwsze edycje wydarzenia były pionierską próbą stworzenia przestrzeni do wymiany doświadczeń i pogłębionej współpracy w zakresie tworzenia i wykorzystywania cyfrowych danych o zabytkach.

Program tegorocznej odsłony obejmie panele dyskusyjne, wykłady oraz część warsztatową. W trakcie dwudniowych obrad zaprezentowane zostaną projekty naukowe i praktyczne przykłady zastosowania technologii trójwymiarowego modelowania w:

- projektowaniu wystaw muzealnych,
- dokumentowaniu architektury zabytkowej,
- badaniach archeologicznych,

- analizach dzieł sztuki.

Uczestnicy będą mieli okazję wysłuchać specjalistów reprezentujących instytucje kultury, jednostki badawcze oraz środowisko twórców wykorzystujących technologie cyfrowe do reinterpretacji dziedzictwa. Konferencja stanie się także przestrzenią do rozmów o budowaniu synergii między instytucjami dbającymi o zabytki a branżami kreatywnymi.

Digitalizacja zbiorów i dostęp do danych

Podczas konferencji, wykłady zostaną poświęcone projektom realizowanym przez wiodące polskie instytucje kultury. Eksperci opowiedzą m.in. o:

- udostępnianiu zbiorów narodowych w postaci cyfrowej,
- roli standardów i jakości danych w muzeach fotograficznych,
- modelach współpracy przy digitalizacji dużych kolekcji,
- wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi do prezentacji zasobów online.

Wystąpienia pokażą, jak instytucje wdrażają praktyczne rozwiązania umożliwiające lepszą dostępność i ponowne wykorzystanie zasobów kultury.

Technologie 3D i nowe metody dokumentacji zabytków

Kolejne bloki tematyczne skupią się na praktycznym zastosowaniu innowacyjnych narzędzi, takich jak skanowanie 3D, fotogrametria, modele przestrzenne oraz tomografia optyczna.

Prelegenci przedstawią przykłady digitalizacji zabytków architektury i rzeźby, zastosowania technologii w ochronie dziedzictwa za granicą, a także innowacyjnych badań nad strukturą i materiałami dzieł sztuki.

W programie pojawią się również prezentacje projektów archeologicznych z wykorzystaniem zaawansowanego mapowania laserowego oraz badań nad dziedzictwem rdzennych i euroamerykańskich społeczności.

Humanistyka cyfrowa i technologie immersyjne

Trzecia linia programowa obejmie projekty wykorzystujące VR, immersję i interaktywne formy prezentacji dziedzictwa. Uczestnicy poznają m.in.:

- sposoby „ożywiania” archiwalnych wystaw,

- strategie tworzenia nowoczesnych ekspozycji muzealnych,
- wielkoformatowe, immersyjne narracje projektowane z myślą o odpowiedzialnym odbiorze,
- projekty łączące sztuczną inteligencję i kulturę – od analizy rynku sztuki po kreację dzieł.

Wśród przykładów znajdują się inicjatywy badawcze i muzealne, w których technologie pozwalają nie tylko dokumentować, lecz także reinterpretować i twórczo przetwarzać dziedzictwo.

Branże kreatywne, gry komputerowe i storytelling cyfrowy

Drugi dzień konferencji obejmie również panel poświęcony roli twórców cyfrowych w budowaniu współczesnego „soft power” kultury.

Poruszane tematy dotyczyć będą:

- gier komputerowych jako narzędzia popularyzacji historii i tożsamości,
- wykorzystania multimediiów do tworzenia wciągających opowieści,
- przenikania lokalnych historii do globalnego obiegu kultury,
- nowych modeli narracji audiowizualnych.

Prelegenci pokażą, jak współpraca pomiędzy instytucjami dziedzictwa a branżami kreatywnymi prowadzi do powstawania nowatorskich projektów, inspirujących zarówno odbiorców, jak i badaczy.

Warsztaty digitalizacyjne

W ramach 3. edycji Międzynarodowej Konferencji ETHER – Eternal Heritage / Wieczne Dziedzictwo odbędą się specjalistyczne warsztaty digitalizacyjne. Warsztaty trwają przez dwa dni i są całonocne.

- „Digitalizacja płaskich obiektów dziedzictwa kultury” – tworzenie cyfrowych odwzorowań dokumentów, fotografii i negatywów z wykorzystaniem aparatów cyfrowych, zarządzanie barwą oraz kontrola jakości zgodna z międzynarodowymi standardami (FADGI, Metamorfoze, ISO 19264).
- „Głębia ostrości i rozdzielczość odwzorowania cyfrowego” – praktyczne zastosowanie techniki tilt/shift i reguły Scheimpfluga, łączenie obrazów (stitching) oraz praca z funkcją pixelshift na profesjonalnym sprzęcie.

Dlaczego to ważne? Warsztaty oferują unikatową okazję zdobycia praktycznych umiejętności w zakresie cyfrowej dokumentacji dziedzictwa kulturowego – zgodnie z najwyższymi międzynarodowymi standardami.

Działania NID

Narodowy Instytut Dziedzictwa od 16 lat pełni funkcję Centrum Kompetencji ds. Digitalizacji Dziedzictwa powierzoną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Rozwija metodykę stosowania nowoczesnych technologii pomiarowych, standaryzuje procesy oraz tworzy modele cyfrowej dokumentacji trójwymiarowej dla obiektów zabytkowych – od architektury, przez malarstwo ścienne, po detale kamieniarskie i przedmioty muzealne.

Digitalizacja służy nie tylko precyzyjnemu dokumentowaniu stanu zachowania dziedzictwa, ale stanowi również źródło inspiracji dla współczesnych twórców. Instytut integruje środowiska naukowe i kreatywne, budując synergię pomiędzy instytucjami ochrony dziedzictwa a przedstawicielami kinematografii, przemysłu gier komputerowych i wzornictwa przemysłowego – wzmacniając rodzime „soft power” oparte na historycznym dziedzictwie.

O Rzeźbie

„Rytm” Henryka Kuny – naga dziewczyna w tanecznej pozie – stał się manifestem artystycznym całego pokolenia. Ta rzeźba, która triumfowała na paryskiej wystawie w 1925 roku, symbolizowała „powrót do porządku” w polskiej kulturze. Kuna, syn rabina, który polskiego nauczył się jako nastolatek, połączył klasyczną harmonię z modernistyczną dekoracyjnością. „Rytm” afirmował piękno człowieka i kunsztu artysty – jego estetyzująca kompozycja paradoksalnie opiewała naturalną harmonię.

Rzeźba istnieje w czterech wersjach: heban z 1922 roku manifestował modernistyczną ideę szczerości materiału; marmur z 1925 roku pełnił funkcję reprezentacyjną, zdobiąc polski pawilon w Paryżu (zdobywając Grand Prix), by po wystawie znaleźć swoje miejsce w ogrodzie ambasady RP w Paryżu (choć niektóre źródła sugerują, że początkowo stała w holu); brąz stoi dziś w warszawskim Parku Skaryszewskim. Te realizacje wyznaczały główny kierunek sztuki niepodległej Polski – powrót do figuracji z awangardowymi naleciałościami, połączenie klasycznej miary z nowoczesną wrażliwością.

Model 3D rzeźby, wykonany przez Dział Digitalizacji NID, stał się motywem przewodnim tegorocznej konferencji ETHER – Eternal Heritage / Wieczne Dziedzictwo.

Projekt „Pawilon Polski 1925 VR”

Ważnym punktem konferencji jest prezentacja projektu „Pawilon Polski 1925 VR” – cyfrowej rekonstrukcji polskiej ekspozycji z paryskiej Wystawy Sztuki Dekoracyjnej i Wzornictwa z 1925 roku. Był to przełomowy sukces polskiej sztuki międzywojennej: twórcy zdobyli ponad 200 nagród, w tym 35 Grand Prix. Pawilon Józefa Czajkowskiego, łączący modernizm z tradycją ludową, stał się symbolem odradzającej się II Rzeczypospolitej.

Po stu latach, dzięki Narodowemu Instytutowi Dziedzictwa i firmie Cudawidy, można ponownie odwiedzić to miejsce w wirtualnej rzeczywistości, odtworzone na podstawie archiwalnych materiałów i pierwotnej aranżacji wnętrza.

Oprawę muzyczną wernisażu zapewni kapela Krzysztofa Trebuni-Tutki, prawnuka Stanisława Budza-Lepsioka „Mroza”, który wraz z zespołem Bartusia Obrochty występował w 1925 roku w Paryżu. Zespół przygotował specjalny program inspirowany dawnym repertuarem.

O Pawilonie

Paryż, 1925 rok. Międzynarodowa Wystawa Sztuki Dekoracyjnej otwiera się nad Sekwaną. Po raz pierwszy polscy artyści prezentują swoją twórczość pod wspólną flagą narodową. Pod kierownictwem komisarza Jerzego Warchałowskiego i przy udziale krakowskich Warsztatów powstaje ekspozycja łącząca nowoczesność z tradycją. Pavilon projektu Józefa Czajkowskiego – białe, geometryczne bryły uwieńczone szklaną piramidą – przyciąga uwagę słowami o „kryształowej górze”. Zakopiańskie „słoneczko” nad wejściem i ludowa estetyka połączona z formą awangardową tworzą charakterystycznie polski styl.

W ośmiokątnym salonie pod kopułą stanęły meble Karola Stryjeńskiego na podłodze z polskich drewna, a ściany zdobiły panneaux Zofii Stryjeńskiej z cyklu „Pory roku”. Połączenie ludowej kolorystyki z geometrią art déco przynosi spektakularny sukces: ponad 200 wyróżnień, 35 grand prix, 70 złotych medali. Paryska ekspozycja pozwala młodej Rzeczypospolitej zaistnieć na mapie artystycznej Europy jako kraj z własną, wyrazistą tożsamością estetyczną.

Informacje organizacyjne

- **Termin:** 3-4 grudnia 2025 r.
- **Miejsce:** Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w Warszawie
- **Język:** wydarzenie będzie dostępne w języku polskim i angielskim
- **Forma konferencji:** konferencja odbędzie się stacjonarnie w Warszawie; planowane jest także udostępnienie nagrań pokonferencyjnych na kanale YouTube NID – TV NID.
- **Rejestracja:** Rejestracja na konferencję jest bezpłatna i dostępna do 1 grudnia 2025 roku!

□□ [POBIERZ PROGRAM](#)

[ETHER - Eternal Heritage / Wieczne Dziedzictwo](#)

□ [ZAREJETRUY SIĘ!](#)

[ETHER - Eternal Heritage / Wieczne Dziedzictwo](#)

Organizatorem wydarzenia jest Narodowy Instytut Dziedzictwa, a współorganizatorami są Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN oraz Narodowe Centrum Kultury.

Konferencja została objęta honorowym patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Polskiego Komitetu do spraw UNESCO. Partnerem wydarzenia jest Instytut Polonika.

Patronami medialnymi konferencji są TVP 3, TVP Kultura, Dwójka – Program 2 Polskiego Radia, CD-Action, Artinfo.

Organizacja Międzynarodowej Konferencji ETHER – Eternal Heritage / Wiekne Dziedzictwo została dofinansowana ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach realizacji zadania „Dofinansowanie działalności Centrum Kompetencji ds. digitalizacji zabytków”.

Kontakt dla mediów:

Patrycja Adamczyk
p.o. Zastępcy Kierownika Działu Komunikacji Narodowego Instytutu Dziedzictwa
e-mail: padamczyk@nid.pl
tel.: 609 008 643